

Prispevek staršev pri odpravljanju težav v zvezi z branjem in pisanjem

- ❖ Otroku je potreben topel, varen, razumevajoč in spodbuden dom.
- ❖ Otroku je po pouku utrujen. Naj se igra, sprosti, spočije. Šele potem naj piše in bere.
- ❖ Starši naj ravnajo z otrokom v skladu z učiteljevim režimom pomoči (npr. otroka ne smemo k čezmerni vadbi, ne smemo ga grajati za pomanjkljivo branje in pisanje itd.)
- ❖ Otroku je potrebna sprostitev. Zlasti v začetni fazi je potrebno od njega zahtevati manj.
- ❖ Otroku je potrebno doživetje uspeha, zato naj bere samo lažja in privlačna besedila.
- ❖ Starši naj otroku večkrat kupijo zanimivo, po možnosti ilustrirano knjigo, ki si jo lahko sam izbere.
- ❖ Besedilo knjige je primerno zahtevno, če otrok lahko brez napake prebere vsaj deset zaporednih besed.
- ❖ Starši naj se z otrokom večkrat pogovarjajo o knjigah. Da bi ga spodbudili k branju, mu naj kdaj pa kdaj preberejo začetek ustrezne knjige. Berejo naj mu zgodbe in pesmice. Z otrokom naj se pogovarjajo o tem, kar so prebrali. Televizija in kasete ne morejo zamenjati žive besede skrbnih staršev.
- ❖ Otroku naj doma ne vadi dlje kot 20 – 30 minut na dan (mišljene so vse vrste splošnih in besednih vaj). Bere naj glasno 5 – 10 minut.
- ❖ Otroku potrebuje za uspešno učenje primerno mizo, trdi sedež z naslonjalom, ob primerni svetlobi, potrebna mu je nemotenost pri delu - mir.
- ❖ Starši morajo biti kar se da potrpežljivi, mirni, kadar poslušajo otrokovo branje. Naj ne zamudijo nobene priložnosti za drobno pohvalo.
- ❖ Otrokova izgovorjava naj bo razločna, vendar ne izumetničena, starši naj bodo pozorni tudi na svojo izgovorjavo.
- ❖ Starši naj poskrbijo, da otrok najprej sam pogleda svoje pisne izdelke in odkrije morebitne napake, samo tako ga bodo naučili samostojnosti in temeljitosti.
- ❖ Otroku naj se uči na pamet kratke pesmi, pogovore, uganke ali zgodbe, da bi si lahko razširil in utrdil besedni zaklad.
- ❖ Če ima otrok pri branju težave s sledenjem vrstic, mu je treba pokrivati prebrano besedilo oziroma spodnjo vrstico. Pomaga naj si s prstom, če je potrebno tudi z lepenko ali bralnim kartonom.
- ❖ Otroku naj med branjem s prstom spremlja besedilo.
- ❖ Starši naj otroka med branjem ne opozarjajo na napake, kritične besede je treba zabeležiti na poseben list papirja in kasneje z otrokom temeljito obdelati.
- ❖ Otroku naj tudi med pisanjem (v začetni fazi) glasno izgovarja ustrezne zloge, besede.
- ❖ Nepravilno zapisane besede je potrebno temeljito prečrtati in nad napačno obliko zapisati pravilno. Prečrtavanje napak je tehnika, ki zagotavlja, da se otroku napačni besedni liki ne vtisnejo v spomin.
- ❖ Otroku naj vadi s svinčnikom, da bi lahko zbrisal vse napačno zapisane besede.
- ❖ Otroku naj vedno piše skrbno in urejeno.
- ❖ Otroku naj čuti, da zaupate vanj. Tako bo zaupal tudi sebi. Samozaupanje pa je prva skrivnost uspeha.

OŠ Prežihovega Voranca Bistrica

BRANJE IN PISANJE

Pripravila:
Mihaela Mataič Šalamun
prof. defektologije

NAVODILA ZA BRANJE DOMA

- Otrok naj **glasno bere vsak dan 10 minut** (v fazi učenja branja). **Glasove naj vleče – poje** (med glasovi ene besede ne sme biti pavze – tišine). Če je potrebno, naj so črke sproti odkriva s prstom, da bo prebral vezano.
- Uporabi naj **bralni kartonček, karton, list** za pokrivanje spodnje vrstice – vrstice pod tisto, ki jo bere. Odkriva naj vrstico pod vrstico.
- Pri branju starši sodelujte tako, da ga **poslušate** in ga sproti **opozorite** na napake. Napačne besede izpišita in jih naj otrok pozneje uri. Težje besede lahko prebereta skupaj ali jih preberete Vi.
- **Vsak dan** naj prebere **eno zgodbico s povečanim tiskom**. Nato naj **obnovi – pove vsebino** prebranega sam. Če ne gre, pa mu **postavljajte vprašanja**, na katera bo odgovoril. Odgovori lahko tudi pisno. Lahko pa ustno ali pisno odgovori na vprašanja pod zgodbico, če so ta zapisana.

NAVODILA ZA PISANJE PO NAREKU

- Narekujte otroku **cel stavek** ali del stavka (če celega stavka ne zmore zapisati, mu narekujte po besedah).
- Otrok za Vami **ponovi slišano** – kar mora zapisati.
- **Napiše** naj cel sestavek, vse povedi. Sproti ne popravljajta.
- Ko zaključi pisanje, naj sam **glasno prebere** napisano besedilo ter **poišče morebitne napake** in jih popravi.
- Če sam ne najde napak v besedilu, mu pomagajte poiskati napake po naslednjih korakih:
 - a) Potegnite **črtico na robu vrstice**, v kateri je napaka (za vsako napako eno črtico).
 - b) Če napake ni našel kljub črticam, mu **napačno zapisano besedo podčrtajte**.
 - c) Če napake ni našel, mu **podčrtajte črko ali del besede**, ki je napačen.
 - d) Če ne uvidi napake, mu Vi **povejte**, kaj je narobe, da bo popravil napačno.
 - e) Popravljeno besedilo naj **še 1-x prebere**, da bo uril branje svojih zapisov.

URIMO GOVOR, BRANJE IN PISANJE NA ZABAVEN NAČIN

- IMENA NA DOLOČENO ČRKO
- BESEDE NA DOLOČEN GLAS
- DRUGA BESEDA SE ZAČNE NA ZADNJI GLAS PRVE BESEDE
- NA KATEREM MESTU V BESEDI SLIŠIŠ DOLOČEN GLAS? (vlak)
- VAS, MESTO...
- V BESEDILU POIŠČI VSE BESEDE, KI SE ZAČENJAJO NA ČRKO
- V BESEDILU POIŠČI VSE ČRKE (obkroži, ali pobarvaj)
- PREPIŠI TE BESEDE
- TVORI IN ZAPIŠI POVEDI S TEMI BESEDAMI (izbere npr. 5 besed)
- BESEDILO S SKRITIMI BESEDAMI
- DOPOLNJEVANJE BESEDILA
- ZAMENJAVA NAPAČNIH BESED
- BRANJE BESEDILA Z VNAPREJ DOLOČENO NALOGO
- ILUSTRIRANJE POSAMEZNIH POVEDI
- BOGATENJE SAMOSTALNIKOV, POVEDI S PRIDEVNIKI
- OPISOVANJE PREDMETA
- NADPOMENKE, PODPOMENKE, SOPOMENKE, PROTIPOMENKE
- BRANJE BESEDILA S SLIČICAMI
- SLIKA – POVED (ustno in pisno pripovedovanje ob nizu sličic)
- BESEDNI RED V POVEDIH (kartončki z besedami)
- TVORBA POVEDI Z DANIMI BESEDAMI...